

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАВНИКА

підготовки магістра
спеціальності 081 Право
освітньо-професійної програми Право

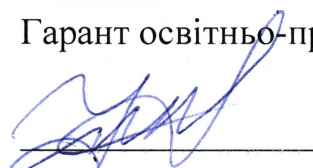
Луцьк – 2023

Силабус нормативного освітнього компонента «Професійна відповідальність правника» підготовки магістра, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-професійною програмою Право.

Розробник: Фідря Ю.О., завідувач кафедри кримінального права і процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент.

Погоджено

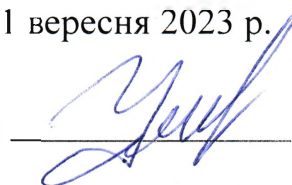
Гарант освітньо-професійної програми:

 (к.ю.н., доц. Фідря Ю.О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального права і процесу

протокол № 1 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(к.ю.н., доц. Фідря Ю.О.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право, освітньо-професійна програма Право освітній рівень: другий (магістерський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
ІНДЗ: немає		Семестр 3-й
		Лекції 14 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Самостійна робота 76 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право, освітня програма 081 Право освітній рівень: другий (магістерський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
ІНДЗ: немає		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 12 год.
		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова викладання		українська

II. Інформація про викладача

ШП Фідря Юлія Олександрівна

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада завідувач, доцент кафедри кримінального права і процесу

Контактна інформація Fidria.Julii@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Курс «Професійна відповідальність правника» належить до циклу професійної підготовки і є необхідним для поглиблення у здобувачів освіти усвідомленості важливої суспільної місії представників правничої професії – утвердження верховенства права у сучасному демократичному суспільстві та захист прав і свобод людини.

Курс спрямований на глибше засвоєння морально-етичних та ціннісно-орієнтованих аспектів професійної діяльності та юридичної практики, а також розуміння багатогранної природи професійної відповідальності правників. Здобувачі матимуть змогу детально дослідити принципи та світоглядні цінності майбутньої професії у їх безпосередньому зв'язку із професійною відповідальністю, а також підготуватись до ЄДКІ (Блок 12 Програми – Загальні етичні вимоги правничої професії).

У ході вивчення курсу використовуються сучасні технології у наданні правничих послуг, зокрема правові інформаційно-пошукові системи, а також інформаційні ресурси та джерела.

2. Пререквізити.

Вивчення курсу «Професійна відповідальність правника» базується на знаннях, уміннях та навичках, отриманих здобувачами у ході опанування різних курсів професійного циклу під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, серед яких «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи», а також галузей процесуального права (адміністративного, господарського, кримінального, цивільного). Крім того, вивчення даного ОК передбачає наявність знань з ОК «Принципи права: питання теорії та практики», «Медіація та відновне правосуддя», «Теоретико-прикладні проблеми у сфері кримінальної юстиції», «Виробнича практика» та ін.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – розширити й закріпити концептуальні уявлення здобувачів про сутність та значення морально-етичних та ціннісно-орієнтованих стандартів професійної діяльності та юридичної практики, а також розуміння багатогранної природи професійної відповідальності правників.

Завданням освітнього компонента є поглиблення знань щодо правового регулювання етичних стандартів професійної діяльності та відповідальності правника; удосконалення навичок та умінь застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач, етичних дилем, проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності; набуття компетентностей щодо застосування міжнародних та європейських стандартів в оцінці етичних засад поведінки та професійної відповідальності правника.

4. Результати навчання (Компетентності)

За підсумками вивчення курсу «Професійна відповідальність правника» у здобувачів освіти повинен бути сформований відповідний набір компетентностей та досягнуті відповідні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК7	Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
СК6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
СК7	Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.
СК9	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
СК10	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування
СК11	Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.
СК12	Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

Результати навчання (РН):

РН 2	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.
РН 6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
РН 7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
РН 9	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
РН 11	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
РН 13	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
РН 17	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

5. Структура освітнього компонента*Денна форма навчання*

Назви змістових модулів і тем	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Ф о р м а к о н т р .*/ Бали
Тема 1. Правнича професія: місія, цінності, відповідальність	2	2	9	8	ДС+ДБ/4
Тема 2. Професійна відповідальність судді	2	4	10		ДС+РЗ/4 ДС+АЗ/4
Тема 3. Професійна відповідальність прокурора	2	2	10		ДС+РК +АЗ/4
Тема 4. Професійна відповідальність адвоката	2	4	10		РК/4 ДС+РЗ/4

Тема 5. Професійна відповідальність нотаріуса	2	2	9		ДС+РЗ/4
Тема 6. Вплив приватного життя на професійну відповідальність правника	2	4	10		ДС+РЗ/4 ДС/4
Тема 7. Добросовісність у правничій професії	1	2	9		РМГ/2
Тема 8. Конфлікт інтересів у діяльності правника	1	2	9		РМГ/2
Іспит					Іспит/ 60 балів
Усього годин / балів	14	22	76	8	120/100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Лек.	Практ .	Сам. роб.	Кон сул.	Форма контр./Бали
Тема 1. Правнича професія: місія, цінності, відповідальність	2	2	10	14	ДС+ДБ/4
Тема 2. Професійна відповідальність судді	2	2	10		ДС+РЗ/4
Тема 3. Професійна відповідальність прокурора	2	2	10		ДС+РК +АЗ/4
Тема 4. Професійна відповідальність адвоката	2	2	10		ДС+РЗ/4
Тема 5. Професійна відповідальність нотаріуса			12		РЗ/4
Тема 6. Вплив приватного життя на професійну відповідальність правника	2	2	10		ДС+РЗ/4
Тема 7. Добросовісність у правничій професії			11		РМГ/4
Тема 8. Конфлікт інтересів у діяльності правника		2	11		
Іспит					Іспит/ 60 балів
Усього годин / балів	10	12	84	14	100

*Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РЗ/РК – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, АЗ – аналітична записка.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувача з ОК «Професійна відповідальність правника» є: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; підготовка окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовка до виступу на семінарських заняттях; опрацювання й підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; підготовка (написання) письмових робіт – аналітичних записок, есе, тощо, що включає підбір необхідних джерел інформації та їх опрацювання; опрацювання статистичних даних і звітів судових та правоохоронних органів; пошук та аналіз судових рішень, рішень дисциплінарних органів (КДКА, ВКДКА, ВРП, КДКП), аналіз та анутовання правових позицій Європейського суду з прав людини, робота над кейсами, тематичне узагальнення правозастосовної практики; підготовка дослідження (проекту) з вузькоспеціалізованої проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією тощо.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до плану практичного заняття кожної теми і доступні для здобувачів освіти на платформі Moodle.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять, а також під час іспиту.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання (мак 40 балів) здійснюється під час проведення практичних занять і реалізується через усне опитування, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, задач (казусів), письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах тощо.

Політика викладача щодо здобувача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;
- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях (мак – 4 бали/2 бали):

1 / 0,5 бал_и – незадовільно – питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання.

2 / 1 бали – задовільно – питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

3 / 1,5 бали – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, наведено класифікації, зроблені окремі висновки;

4 / 2 бали – відмінно – питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є:

- ✓ повнота розкриття питання;
- ✓ використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- ✓ логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- ✓ аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

Підсумкова оцінка поточного контролю для здобувачів *денної* форми навчання виводиться шляхом визначення загальної суми балів за усі семінарські заняття.

Підсумкова оцінка поточного контролю для здобувачів *заочної* форми навчання виводиться шляхом визначення середньої арифметичної кількості балів за усі семінарські заняття із коефіцієнтом 10.

Комунікація:

● Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами освіти є платформа Moodle.

• Консультації проводяться відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі кримінального права і процесу (каб. В-225).

Політика щодо академічної доброчесності.

Вивчаючи курс «Професійна відповідальність правника», здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/polozhennya_antyplagiat.pdf, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені семінарські заняття (незалежно від поважності причини) перескладаються шляхом виконання завдань семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі кримінального права і процесу (каб. В-225). Перездача екзамену відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Екзамен проводиться письмово у формі відкритого іспиту – Open-Book Exam.

Екзаменаційний білет складається із трьох завдань:

1. Скласти текст доповіді на запропоновану тему.
2. Висловити власну позицію щодо поставленого запитання.
3. Розв'язати задачу.

Відповідь на питання та вирішення задачі потребують творчого підходу, вміння синтезувати отримані знання, навичок у застосуванні норм законодавства та вміння стисло та аргументовано викласти власну позицію. Роз'яснення до виконання кожного завдання доводиться до відома здобувачів освіти заздалегідь (на платформі Moodle).

Теми, на основі яких формуються завдання на іспит, доводяться до відома здобувачів, а також розміщуються на платформі Moodle.

Перелік тем для підготовки до екзамену

1. Соціальне призначення правничої професії у воєнний час.

2. Етичні вимоги до поведінки судді/прокурора/адвоката в судовому процесі під час воєнного стану.
3. Роль правника у протидії корупції під час воєнного стану.
4. Світоглядні та морально-етичні цінності правничої професії.
5. Критерії доброчесності представників правничої професії.
6. Репутація, її значення для окремих видів правничої професії.
7. Вплив позапрофесійної поведінки на репутацію правника та гідність і добропорядність професії.
8. Міжнародні стандарти професійної відповідальності правника.
9. Європейські стандарти професійної відповідальності правника.
10. Вітчизняні стандарти професійної відповідальності правника.
11. Етичні принципи та цінності у діяльності прокурора.
12. Правник та ЗМІ: етичні аспекти взаємовідносин.
13. Етичні принципи та цінності у діяльності нотаріуса.
14. Правник-політик: контроверсійні питання професійної відповідальності.
15. Значення конфіденційності у роботі правника.
16. Компетентність правника та її вплив на професійну відповідальність.
17. Поведінка правника у соціальних мережах та її вплив на професійну відповідальність.
18. Значення неупередженості у професійній діяльності правника.
19. Особливості конфлікту інтересів у діяльності різних правничих професій.
20. Довіра суспільства до правника: значення та шляхи підвищення.
21. Судова влада та громадські активісти: проблеми взаємовідносин.
22. Вимоги щодо несумісності та їх значення для професійної відповідальності правника.

Максимальний результат виконання екзаменаційного завдання оцінюється у **60 балів:**

45-60 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна, з елементами самостійності: зокрема, повністю дотримана структура доповіді, наведено актуальні приклади з метою ілюстрації пропонованих тез / відповідей; наведено релевантне законодавство, на основі якого сформульовано думку (наведено й міжнародні нормативні акти); проаналізовано кожну фактичну обставину, наведену у задачі, та надано їй оцінку (впливає / не впливає на результат, а якщо впливає, то яким чином).

30-44 балів передбачає достатній рівень знань і навичок: відповідь логічна, але містить деякі неточності: зокрема, при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; не повністю дотримана структура доповіді, з метою ілюстрації пропонованих тез / відповідей наведено лише один приклад або декілька, але не релевантних; наведені релевантні національні та/або міжнародні нормативні акти, але перелік не повний; проаналізовано не всі фактичні обставини, наведені у задачі, не усім фактам надано правову оцінку.

15-29 балів передбачає наявність знань лише основних понять та правових явищ, дотичних до змісту курсу, здобувач освіти відповідає на питання, але лише у загальних рисах розуміється на матеріалі, відповіді неповні, містять суттєві неточності та помилки; не дотримана структура доповіді, з метою ілюстрації пропонованих тез / відповідей наведено один приклад або декілька, але не релевантних; наведені нерелевантні нормативні акти; аналіз фактичних обставин, наведених у задачі, зроблений поверхово, надано оцінку лише одиничним обставинам.

1-14 балів передбачає неповні, фрагментарні знання здобувачем основних понять та правових явищ; здобувач не сформулював конструктивних відповідей, а наведені ним тези чи одиничні аргументи містять істотні недоліки та/або грубі помилки; здобувач не виконав одного або кількох завдань.

0 балів – здобувач освіти взагалі не розкрив поставлені питання, не продемонстрував, що не засвоїв матеріал в достатньому обсязі для подальшого навчання.

Підсумкова оцінка з ОК «Професійна відповідальність правника» визначається в балах як сума оцінок поточного та підсумкового контролю: $40+60=100$ балів (бали вказано у максимальних значеннях).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Бали зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види наукової та практичної активності здобувача освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні	до 20
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 10
Виступ із доповіддю на науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіумі тощо	до 10
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 20
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітницьких заходах	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента*	до 10
Участь в Moot-courts	до 20

* Наприклад, онлайн курс «Етика суддів, прокурорів та адвокатів» на платформі HELP <https://help.elearning.ext.coe.int/>

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню тощо, які передбачені силабусом ОК (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 червня 2022 року <https://cutt.ly/mwi5lxf8>)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Бангалорські принципи поведінки суддів, схвалені резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67#Text
2. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
3. Кодекс суддівської етики, затверджений XI черговим З'їздом суддів України 22.02.2013р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>
4. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним З'їздом адвокатів України 09 червня 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
5. Правила професійної етики нотаріусів, затверджені наказом Міністерства юстиції України 07.06.2021 № 2039/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#top>
6. Хартія основоположних принципів європейської юридичної професії 2006 р. URL : http://qala.org.ua/wp-content/uploads/2017/03/Hartiya_brenduvannya.pdf

Навчальна та наукова література:

Основна

1. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. 226 с.
2. Незалежність і дисциплінарна відповідальність суддів : міжнародні стандарти й національна практика : Монографія / Н. Антонюк, О. Верба-Сидор, Т. Пашук, С. Рабінович. Вид. 2-ге. Київ : Алерта, 2021. 248 с.
3. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с. URL : <http://dSPACE.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2357>
4. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : Навчальний посібник / [Л. В. Радовецька, С. П. Лясковська, О. О. Тихомиров та ін.]. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.
5. Особливості конфлікту інтересів у діяльності судді та рекомендації щодо запобігання у типових ситуаціях. Посібник. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/documents>
6. Правові підстави та приклади притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, прокурорів, співробітників поліції та державних службовців. Законодавство, практика, приклади за видами порушень / упоряд. С. Г. Туманов. Харків : Право, 2020. 680 с.
7. Висновок № 13 (2018) Консультативної ради європейських прокурорів (КРЄП) «Незалежність, підзвітність та етика прокурорів» від 23 листопада 2018 року. URL : <https://rm.coe.int/opinion-13-ccpe-2018-ukr/1680939322>.
8. European Parliament resolution on the legal professions and the general interest in the functioning of legal systems of 23 March 2006. Available at: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2006-0108+0+DOC+XML+V0//EN>.

Додаткова

1. Фідря Ю., Гофман Ю. Етичні засади поведінки судді у соціальних мережах. Історико-правовий часопис. 2022. Том 19 (2). С. 18-25.
2. Фідря Ю. Особливості професійної відповідальності прокурора: теорія і практика. *Area Nauki*. 2021. №1. С. 77-86. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22634>

3. Фідря Ю. Професійна відповідальність правника за прояв неповаги до учасників процесу (на прикладі судді). Area Nauki. 2020. №1. С. 14-22. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22611>

4. Фідря Ю. Напрями удосконалення професійної відповідальності прокурора Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2022р., Чернівці)/ редкол.: О.В. Щербанюк та ін. Чернівці: 2022. С. 273-278 (808 с.) URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22612>

5. Фідря Ю.О. Право на звернення із дисциплінарною скаргою щодо судді: реалізація та зловживання. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 10 груд. 2021 р.) / уклад. Л.М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 3,43 Мб. С. 223-225. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22632>

6. Фідря Ю. Суддівська етика у світлі положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (29 жовтня 2021р., Чернівці)/ редкол.: О.В. Щербанюк та ін. Чернівці: 2021. С. 78-80. (445 с.) URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22635>

7. Фідря Ю. Шляхи зміцнення морально-етичної складової у суддівському середовищі. Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., Луцьк, 04-05 червня 2021 р. / Уклад. Джурак Л. М. Луцьк: «Завжди Поруч», 2021. 170 с. С. 132-134.

8. Фідря Ю. Відповідальність судді за прояви неповаги до учасників процесу. Актуальні проблеми судового права : матеріали міжнар. конф. (Харків, 23 квіт. 2021 р.) / редкол.: Л. М. Москвич та ін. Харків : Право, 2021. 538 с. С. 309-311. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22633>

Інтернет-ресурси:

- <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> – Офіційний сайт Європейського суду з прав людини
- <http://rada.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України
- <http://court.gov.ua/> – Офіційний веб-портал «Судова влада України»
- <https://rsu.gov.ua/> – Офіційний сайт Ради суддів України
- <https://supreme.court.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Верховного Суду
- <https://minjust.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України
- <https://hcj.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя
- www.gr.gov.ua/ – Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора
- <http://www.reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень
- <https://www.coe.int/en/web/ccje> – Офіційний сайт Консультативної ради європейських суддів
- <https://www.coe.int/en/web/ccpe/home> – Офіційний сайт Консультативної ради європейських прокурорів
- <https://kdkp.gov.ua/> – Офіційний сайт Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
- <https://rpu.gr.gov.ua/ua/index.html> – Офіційний сайт Ради прокурорів України
- <https://ptcu.gr.gov.ua/uk/> – Офіційний сайт Тренінгового центру прокурорів України